

Mustamäe lastekodus kasvanud Leena Morozova soovis Paljassaare sotsiaalmajas toonaabriks eestlannat Maimu Karajevat, et see talle pisutki riigikeelt õpetaks.

RAIGO PAJULA

Lastekodunoored said toetatud kodu

Paljassaare sotsiaalmajas läheb iseseisvuse harjutamine valutumalt

PILLE LIIMAL

Lastekodus üles kasvanud Tallinna noored saavad nüüd enne päris oma kodu loomist aasta aega iseseisvat elu harjutada Paljassaare sotsiaalmajas. Kopli poolsaarel asuvas endises Kaluri hotellis on kõrvu eakate elanikega end sisse seadnud juba kümme noormeest ja neidu.

Maimu Karajeva tuli Paljassaarde Harjumaalt Vääna noortekodust. "Ma olen küll ütle mata õnnelik, et just siia sain," kinnitab Maimu. Ta tunnistas, et kuigi tuleb kõigi vajalike toimetustega ise toime, poleks ta söandanud kohe üksi elama asuda. "See kõik oleks liiga äkki tulnud," arwab tüdruk.

Vääna noortekodu elust ja sealsest toimetulekuõpetusest ei taha Maimu suurt rääkida. Ütleb ainult, et Paljassaare sotsiaalmajas on hulga vabam ja rõõmsam õhkkond. Seda eelkõige tänu noortele sotsiaaltöötajatele Eva Türgile ja Aivar Kuusele.

Järelevalve asemel sõbra toetus

Sotsiaaltöötaja Aivar Kuusk on veendunud, et noored peavad sotsiaalmajas saama elada nii häirimatult nagu oma päris isiklikus kodus. "Meie ei ole siin mitte sellepärast, et neid käsutada või keelata. Pigem tahaksime neile sõbraks olla, et kõik võiksid tunda end ühe suure ja armastava perena," räägib ta. "Et noored usaldaksid meid ja söandaksid mistahes asjas nõu küsida, on vaja midagi enam kui ametniku-klienti suhte."

Eva Türk lisab, et ei maksa arvata, nagu oleksid lastekodunoored Paljassaare sotsiaalmajja elama paigutatud sellepärast, et keegi peab neil silma peal hoidma. "Kui nad aga peaksid abi vajama, siis seda nad siit ka saavad. Nad ei jää oma murega üksi ilma peale," kinnitab ta.

Lastekodust välja kasvanud noored otsustati Paljassaare sotsiaalmajja aastaks elama võtta kahel põhjusel. Esiteks ei suuda linnaosad vaatamata seaduslikule kohustusele leida oma 18-aastaseks saanud lastekodunoortele kohe elamispinda.

Teiseks on elu näidanud, et noored, kes saavad iseseisva elu alustamiseks riigilt 5000 krooni elluastumistoetust ja kohaliku omavalitsuselt pahatihti vaid peetud ühiselamutoa, satuvad hätta. Eriti kui neil

pole kedagi, kellele toetuda. Ega tööd, millega elatist teenida.

Kuu aega Paljassaare sotsiaalmajas elanud Ivar Kevade ütleb, et sellist aastast kohanemisaega on temaugustele noortele hädasti vaja. "Poes käima, koristama ja nõusid pesema nüüd vaevalt kedagi on vaja õpetada," avaldab ta. "Küll aga vajame juhatust, kuidas dokumente korjata ajada, ametiasutustes suhelda, ennast tööle pakkuda..."

Õpivad enda eest vastutama

Sotsiaaltöötaja Eva leiab, et see aasta õpetab ka oma elu ja enda ülalpidamise eest vastutama, sest sisuliselt on tegemist tavalise elumajaga, kus tuleb üüri maksta, ise süüa valmistada, enda järel koristada.

Noored elavad kahekesi tubades, mis sisustusest meenutavad Viru hotelli, sest mööbel ja kardinadki on saadud kingituseks sealt. Köök on kaheksa peale, tualett ja vannituba nelja peale. Kel sissetulek äraelamiseks väga napp, neil aitavad sotsiaaltöötajad toimetulekutoetust taotle da.

Eva ei saa ütle mata jätta, et tegelikult on nende majja elama sattunud noored kõik väga tragid – õpivad, töötavad või otsivad tööd. Eriti kiidab ta Mustamäe lastekodu endisi kasvandikke, kes näevad kõvasti vaeva, et riigikeel selgeks saada. Leena Morozova palus ise end Maimuga ühte tuppa elama panna, et natukegi eesti keelt rääkima õppida.

Sotsiaaltöötajad Eva Türk ja Aivar Kuusk leiavad, et noorte toimetuleku soodustamise juurde peaks kuuluma ka nende huvide arendamine. Paraku nõuab vaba aja sisustamine lisaraha, mida hetkel Paljassaare sotsiaalmajal pole. "Oleme noortega mõelnud kõiksugu põnevatele ettevõtmistele," räägib Aivar. "Näiteks võiks ühiselt ujumas või palli mängimas käia." Eva ja Aivar panevad tulevikuplaane visandades hinges lootusi äsja Stimoroliga sõlmitud sõbralikule koostööleppele.

Maimu ei oska veel mõelda, mis temast aasta pärast saab, kui tal tuleb Paljassaare sotsiaalmajast lahku da. "Peaasi, et selleks ajaks töö leiaks," loodab neiu, sest invaliid-suspensionist on noorel inimesel raske ära elada. "Kui mul ükskord oma korter on, kulub raha selle sisustamiseks ja pidamiseks," on Maimu kodust unistades realistlik.